

L.dz. KSOiW/11w/2025

Szanowna Pani

Barbara Nowacka

Minister Edukacji

**Opinia Krajowej Sekcji Oświaty i Wychowania NSZZ „Solidarność”
dot. projektu rozporządzenia MEN z dnia 17 stycznia 2025 r.
w sprawie Kapituły do Spraw Profesorów Oświaty**

Krajowa Sekcja Oświaty i Wychowania NSZZ „Solidarność” **opiniuje negatywnie projekt rozporządzenia** i stanowczo sprzeciwia się zaproponowanym zmianom:

- 1) W zakresie dotyczącym powoływania członków Kapituły, KSOiW **proponuje**, aby Minister Edukacji Narodowej powoływał ich spośród osób będących uznanymi autorytetami w dziedzinie oświaty i wychowania, dających rękojmię prawidłowego wykonywania zadań Kapituły, **zgłaszanych przez organy sprawujące nadzór pedagogiczny, organy prowadzące szkoły i placówki, reprezentatywne związki zawodowe zrzeszające nauczycieli** w rozumieniu ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego. Dodatkowo **proponujemy**, aby skład Kapituły zmieniał się w połowie trwania kadencji, co pozwoli na zachowanie ciągłości Kapituły i umożliwi uzupełnienie tego gremium w przypadku niewywiązywania się ze swoich obowiązków, powołanych już członków Kapituły. Rugowanie przedstawicieli związków zawodowych z zasiadania w Kapitulce uważamy za skandaliczne. Związki zawodowe - które reprezentują nauczycieli i dbają o ich prawa - zostały w projekcie wykluczone z tego procesu. Dotychczas organizacje nauczycielskie, organy prowadzące szkoły oraz nadzór pedagogiczny mogły zgłaszać kandydatów do Kapituły. Nowe przepisy przekazują całą władzę w ręce ministra, który samodzielnie zdecyduje o składzie tego gremium. Brak przejrzystych zasad rotacji oznacza, że skład Kapituły może stać się zamkniętym kręgiem osób zależnych od ministra, bez mechanizmów demokratycznej kontroli. Żadne gremium powoływane przez prezydenta, premiera czy ministra nie posiada dożywotniej kadencji. Ustanowienie dożywotniej kadencyjności członków Kapituły stawia to gremium na równi z gremiami wybieranymi według

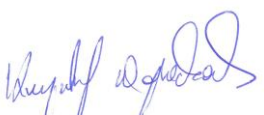
standardów obowiązujących w krajach trzeciego świata i państwach niedemokratycznych.

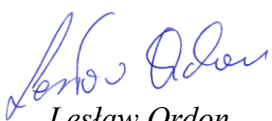
- 2) Dotychczas przewodniczący i jego zastępca byli wybierani przez członków Kapituły. Teraz będzie ich wskazywał sam minister. To kolejny krok w stronę centralizacji decyzji i eliminowania autonomii tego gremium.
- 3) Zaproponowany przez MEN zapis w § 3 w brzmieniu: „Członek Kapituły może być odwołany w przypadku wykonywania przez tego członka czynności lub zajęć podważających zaufanie do prawidłowego wykonywania zadań Kapituły”. Taki zapis daje Ministrowi Edukacji możliwość odwołania członka Kapituły z bliżej nieokreślonych powodów, nawet jeżeli zostanie on pomówiony, a minister subiektywnie uzna, że w jego przekonaniu zarzut zasługuje na rozważenie, nawet jeżeli jest błahy.
- 4) Niezrozumiałym dla nas jest usunięcie spośród kryteriów, które Kapituła brała pod uwagę, przyznając tytuł profesora oświaty, „wysokiego poziomu kultury języka”. Od kandydatów do tytułu profesora oświaty powinno wymagać się najwyższych standardów posługiwania się językiem ojczystym, by stanowili inspirację dla swoich koleżanek i kolegów a przede wszystkim uczniów.

Zmiany proponowane przez MEN rodzą poważne pytania o niezależność Kapituły i obiektywizm oceniania dorobku zawodowego nauczycieli. Czy wybór profesorów oświaty będzie oparty na rzeczywistych osiągnięciach pedagogicznych, czy raczej na decyzjach politycznych, a sam tytuł stanie się jedynie dodatkowym „zastrzykiem” pieniędzy dla pewnej grupy nauczycieli?

W imieniu Prezydium
KSOiW NSZZ „Solidarność”

dr Waldemar Jakubowski

Krzysztof Wojciechowski

Lesław Ordon